

O. ref. : 10527 / L / A / 87

BETREFT :Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 december 1986 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de kinderbijslagfondsen bedoeld in artikel 19 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

De Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op de artikelen 5, 8 en 12;

Gelet op de brief en het verzoek om advies van de Minister van Sociale Zaken dd. 18 juli 1989, door de Commissie ontvangen op 4 augustus 1989;

Heeft op 25 september 1989 het volgend advies verleend :

A. Voorwerp van het verzoek om advies

Aan 31 kinderbijslagfondsen bedoeld in artikel 19 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders wordt door het koninklijk besluit van 5 december 1986 toegang verleend tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, en wordt tevens machtiging verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan de Commissie wordt voorgelegd, beoogt de machtigingen uit te breiden die bij dit besluit worden verleend aan 4 instellingen van openbaar nut waaraan de vaststelling van het recht op kinderbijslag en de betaling ervan kunnen worden toevertrouwd overeenkomstig het koninklijk besluit van 29 oktober 1987 tot uitvoering van artikel 18bis der samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders. Die instellingen zijn de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij der waterleidingen, de Vlaamse Maatschappij der waterleidingen en de Waalse Maatschappij der waterleidingen.

De verzoekende Minister stipt aan dat die uitbreiding voorgesteld wordt op uitdrukkelijk verzoek van de Rijksdienst voor werknemerspensioenen. Hij is overigens van oordeel dat het advies van de Commissie uitsluitend vereist is met betrekking tot het gebruik van het identificatienummer, omdat de voorgenomen uitbreiding alleen van toepassing is op instellingen onderworpen aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, waarvoor de toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen niet aan het advies van de Commissie is onderworpen.

B. Gebruik van het identificatienummer

Over het ontwerp van besluit dat het koninklijk besluit van 5 december 1986 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de kinderbijslagfondsen bedoeld in artikel 19 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders is geworden en waarvan de uitbreiding van de werkingssfeer, te weten van de daarin verleende machtigingen, aan de Commissie wordt voorgesteld, had de Commissie een volkomen ongunstig advies uitgebracht (advies nr. 85/039 van 13 november, B.S. 19.12.86 (17374) 17380 tot 17382).

De Commissie stelt vast dat geen enkele bepaling vervat in het ontwerp van koninklijk wijzigingsbesluit dat haar thans wordt voorgelegd, de draagwijdte beperkt van de door haar gewraakte voorschriften van het koninklijk besluit van 5 december 1986 inzake het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister.

Meer nog, de bepalingen van het ontwerp hebben uitsluitend tot gevolg dat de machtiging tot gebruik van het identificatienummer tot 4 bijkomende instellingen wordt uitgebreid, inzonderheid in de betrekkingen met derden, van wie sommigen niet zelf een machtiging bezitten om dat nummer te gebruiken en op grond van de wet van 8 augustus 1983 een dergelijke machtiging nooit zouden kunnen bekomen:

- artikel 5 van het ontwerp vervangt in artikel 4, eerste en tweede lid, van het bestaande koninklijk besluit de woorden "in artikel 1" en "in artikel 1, eerste lid" door de woorden "in artikelen 1 en 1bis" en "in artikel 1 en 1bis, eerste lid", wat inhoudt dat de vier instellingen van openbaar nut ten aanzien waarvan de machtiging wordt uitgebreid, net zoals die welke reeds zijn bepaald in artikel 1 van het bestaande besluit, het identificatienummer van het Rijksregister zullen mogen gebruiken in hun betrekkingen met natuurlijke personen en rechtspersonen, alsmede met feitelijke verenigingen. De Commissie beklemtoont dat noch de natuurlijke personen, noch de feitelijke verenigingen, die geen rechtspersoonlijkheid bezitten, noch bepaalde rechtspersonen de machtiging kunnen bekomen om overeenkomstig de wet van 8 augustus 1983 het identificatienummer te gebruiken.

- artikel 6 van het ontwerp breidt eveneens de werkingssfeer van artikel 5 van het koninklijk besluit van 5 december 1986 uit tot de voornoemde vier instellingen van openbaar nut. De Commissie heeft in haar advies van 13 november 1985 (op. cit.) eveneens ernstige bezwaren geopperd omtrent de bepaling van het ontwerp die artikel 5 is geworden.

- artikel 7 van het ontwerp breidt de draagwijdte van de artikelen 6, 7 en 8 van het koninklijk besluit van 5 december 1986 uit tot voornoemde instellingen van openbaar nut. De Commissie merkt inzonderheid op dat artikel 7, §2, van het besluit het gebruik van het identificatienummer door personen die op grond van de wet van 8 augustus 1983 nooit de machtiging zouden bekomen om het nummer van het Rijksregister te gebruiken, in bepaalde gevallen verplicht maakt.

Overigens wenst de Commissie nogmaals op te merken dat, ofschoon zij geen bezwaar heeft tegen het gebruik van het identificatienummer door voornoemde instellingen van openbaar nut, althans in het kader van hun intern beheer, volgens haar vanwege de bijzonder gevoelige aard van de gegevens opgenomen in de bestanden van dergelijke instellingen, strikte regels inzake het beheer van de gegevens door die instellingen moeten worden uitgewerkt voordat de machtiging tot gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister wordt toegekend.

Die regels zouden passende maatregelen inzake de vertrouwelijkheid en de veiligheid van de beheerde gegevens moeten bepalen. In dat opzicht is de Commissie van oordeel dat een van de te overwegen maatregelen bestaat in het behoud van codificeringen eigen aan iedere instelling voor andere verrichtingen dan die welke betrekking hebben op het bijhouden van de bestanden, alsook aan de mededeling - overeenkomstig de wet - van de gegevens.

C. Machtiging tot toegang tot het Rijksregister

Ofschoon de verzoekende overheid in het bijzonder heeft aangestipt dat het advies van de Commissie alleen voor het gebruik van het identificatienummer vereist is, is de Commissie eveneens gerechtigd haar mening te geven omtrent de bepalingen van het ontwerp die betrekking hebben op de machtiging tot toegang tot het Rijksregister, zulks op grond van de bevoegdheid die haar uitdrukkelijk wordt verleend overeenkomstig artikel 12, derde lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (zie Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, Vijf jaar werking van de Commissie, 2de deel, hoofdstuk IX, 1.6, blz. 28).

De Commissie heeft geen bezwaar tegen de voorgestelde toegang tot het Rijksregister, in zoverre de toegang wordt verleend aan vier instellingen van openbaar nut die de toegang nodig hebben voor de volbrenging van opdrachten die hen door of krachtens de wet zijn toevertrouwd.

Artikel 3 van het ontwerp beoogt evenwel in artikel 2, eerste lid en tweede lid, 3°, de woorden "van artikel 1, eerste lid, a)" en "in artikel 1" te vervangen door de woorden "van artikel 1, a), en 1bis, eerste lid, a)" en "in artikelen 1 en 1bis", wat tot gevolg zou hebben dat de mogelijkheid om aan natuurlijke personen of rechtspersonen, of aan feitelijke verenigingen de gegevens mede te delen die zij zelf van het Rijksregister hebben bekomen, uitgebreid wordt tot de vier instellingen van openbaar nut bedoeld in het ontwerp van besluit.

In zoverre artikel 2 van het ontwerp van besluit, waarbij een nieuw artikel 1, a, wordt ingevoegd, geen enkele beperking vastlegt met betrekking tot de basisgegevens van het Rijksregister (die welke zijn bedoeld in artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983) waarvoor de toegang wordt verleend, noch met betrekking tot het gebruik van die gegevens in de betrekkingen met de derden bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 5 december 1986, betwijfelt de Commissie dat het gebruik van de betrokken gegevens strikt noodzakelijk is om een wettelijke opdracht te vervullen en dat daarbij rekening wordt gehouden met het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de natuurlijke personen op wie die gegevens betrekking hebben (zie Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, op. cit., 2de deel, hoofdstuk IV, 6, blz. 23).

D. Besluit

De Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer stelt vast dat het gebruik, in de betrekkingen met derden, van de gegevens die door toedoen van het Rijksregister bekomen zijn, door de instellingen van openbaar nut bedoeld in het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies is voorgelegd, niet voldoet aan de voorwaarden die een dergelijke machtiging tot gebruik rechtvaardigen.

Zij stelt tevens vast dat het ontwerp van koninklijk besluit onder meer de uitbreiding beoogt van een regeling waarbij het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister wordt toegestaan in de betrekkingen tussen gemachtigde instellingen met derden die geen machtiging hebben om dat nummer te gebruiken. Zij stelt eveneens vast dat het gebruik, in strijd met de wet van 8 augustus 1983, verplicht wordt in bepaalde omstandigheden (inzonderheid voor de derden) waarin het volgens de Commissie zelfs in de huidige stand van de wetgeving niet kan worden toegestaan.

Bovendien is het volgens de Commissie verontrustend dat het koninklijk besluit waarvan de uitbreiding van de werkingssfeer haar voor advies wordt voorgelegd, in werkelijkheid - samen met nog andere, gelijkaardige besluiten - uiteindelijk leidt tot de ontkrachting van het bepaalde in de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983.

Bijgevolg kan de Commissie slechts een volkomen ongunstig advies uitbrengen omtrent het ontwerp van koninklijk besluit dat haar is voorgelegd.

De Secretaris,

De Voorzitter,

A. PIPERS

D. HOLSTERS